

מאוצרות הפרשה

הקרבנות צריכה כהנים... ואם כן, אחי ורעי, לפי דברינו אלה לו יהא שאפילו אם יבוא אליהו הנביא וגם משיח צדקנו בימינו, הלוא יהיה צריך לנו להתחיל תיכף בענייני הקרבנות ושאר עבודות שבמקדש, ולזה הלוא נחוצים לנו כהנים שיודעים דיני הקרבנות, ובלא כהנים אין לנו תועלת בבנין המקדש, ולבסוף אין מצוי לנו לעת עתה אף כהן אחד שידע דיני הקרבנות כראוי, כמה מהבושה והכלימה נשיג אז, ואנה נוליד את חרפתנו, שאז ייוודע כי כל תפילותינו ובקשותינו לביאתו היו רק מהשפה ולחוזק, ולא באמת ובתמים ובלב שלם, כי לו חפצנו באמת שיבוא, הלוא היה לנו להיות מוכנים לזה".

זו אם כן כוונת המדרש פליאה: כאשר שואלים תלמידיו של רבי יוסי בן קסמא אימתי בן דוד בא? הוא משיב להם בתביעה: "זאת תורת העלה" – כלומר, לפני שמבקשים שמישיח יבוא ונוכל להקריב קרבנות, יש להשתלם ב"תורת העולה" – בלימוד דיני הקרבנות! אז, ורק אז, "נוכל באמת לתבוע מהקב"ה שישלח לנו משיח צדקנו" כסיום לשונו של מרן החפץ חיים שם "כי כבר אנו מוכנים לביאתו, ואז בוודאי ישלח לנו את אליהו הנביא, משיח צדקנו במהרה בימינו אמן".

ולבש הכהן מדו בד (ו, ג) מהו "מדו"? דרשו חז"ל (פסחים ס"ה): כמדדתו, שלא יחסר ולא יותר. דהיינו שכל כהן וכהן תגיע כתנת הבד שלו בש, בעת עבודתו בתרומת הדשן, בדיוק על כפות רגליו – שלא תהיה קצרה יותר וגם לא ארוכה יותר. וכן פרש רש"י: "מדו בד" – היא הכתנת שתהא כמדדתו. ונשאלת השאלה: מדוע כתבה התורה דין זה כאן, ולא בפרשת תצוה עם שאר דיני עשית בגדי הכהונה?

ההסבר הוא שדין זה מובא דוקא כאן, מפני שיש הבדל בין דין מדת הבגדים שלו בשם הכהנים בשאר העבודות, לבין מדת הבגד בעבודת תרומת הדשן – בשאר העבודות לבשו הכהנים אבנט (חגורה) מעל לכתנות, כך שגם אם היתה הכתנת ארוכה מידי, עד שהשתפלה לארץ, יכלו למשוך אותה כלפי מעלה ולהחזיק את האורך מיותר באבנט. לעומת זאת, בעת תרומת הדשן לא לבשו הכהנים את האבנט (יומא כ"ג), ועל כן לא היתה להם אפשרות להגביה את הכתנת, ולמנוע ממנה להגרר על הארץ. מכיון שכך, דוקא בתרומת הדשן נצטוו לדייק במידת הבגד שלא יהיה ארוך מידי. ודבר שמייוחד דוקא לעבודת תרומת הדשן, מתאים שיוזכר עם שאר דיני עבודת תרומת הדשן. (בנין שלמה)

אם על תודה יקריבנו (ז, יב) יהודי חשוב, חסיד סלונים, ששרוי היה בצרה גדולה, זכה לראות עין בעין את חסדי ה' כאשר באורח נס נושע מצרתו ויצא מאפילה לאורה. הוא התחבט מאד בשאלה 'מה אשיב לה?', איזה דבר הוא יוכל וצריך לעשות כדי להשיב להקב"ה מעט על הטובות שגמל עמו, הוא התחבט אם להקים גמ"ח או ארגון חסד, או אולי לתרום ספר תורה, ועוד שלל רעיונות. כשלא ידע להכריע בשאלה זו קם ונסע אל מורו ורבו, כ"ק האדמו"ר בעל נתיבות שלום מסלונים זי"ע, ושטח בפניו את לבטו. ענה לו הרבי במתק לשונו וחכמתו האלוקית: 'לוי אתה שומע לי, אל תעשה דבר! מוטב שתישאר כל ימי חייך עם ההרגשה הזאת של 'מה אשיב לך?'; עדיף שתישאר כל חייך בהרגשה של 'לפיכך אנחנו חייבים להודות לך', אל תפטור את עצמך על ידי הקמת ארגון או גמ"ח, מהחובה התמידית להכיר בכל עת בטובתו של הקב"ה!'

צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה (ו, ב) בפסוק זה יש הבדל בין הקרי [צורת הקריאה של המלה] לבין הכתיב [צורת כתיבתה]. הכתיב אומר: "הוא העלה", ואילו הקרי אומר "היא העלה". ויש להבין מדוע קיים הבדל זה? מה רצתה התורה שנלמד ממנו? הענין הוא, שאדם המביא קרבן עולה עלול לחשוב שהבהמה שהוא מקריב היא עיקר הקרבן, אבל האמת אינה כך, אלא הוא עצמו העולה, האדם הוא עיקר העולה, שאם לא כן, אם אדם אינו חושב שכל מה שעושים לבהמה או לעוף, היו צריכים לעשות לו כדי לכפר עליו – אין שום ערך לקרבן.

לכן צורת הכתיב אינה כמו צורת הקרי, אלא "הוא העולה", לרמז שהמקריב הוא עיקר הקרבן ולא הבהמה. (לאור הנר)
זאת תורת העלה (שם) לאדמו"ר בעל ה"נתיבות שלום" מסלונים זצ"ל הגיע יהודי ותנה לבו בפניו: "אני סובל כל הזמן ממחשבות אסורות שלא מרפות ממני. קבלתי על עצמי כמה וכמה פעמים לגרש אותן, אך הן לא מניחות לי. אינני מצליח להפטר מהן". השיב לו הרבי: אמשול לך משל. אדם ראה יער גדול והחליט לבנות עליו עיר גדולה. הוא לקח מסור והחל לכרות עץ אחר עץ. העבודה היתה קשה ולקחה המון זמן, אבל הוא היה נחוש בדעתו והמשיך במלאכה.

דא, עקא, אחרי כמה חדשים של עבודה, בעודו ממשיך לכרות, הוא הבחין שהעצים שכרת החלו לצמוח מחדש. יצאו מהם ענפים חדשים... "רבנו של עולם! מה אני עושה?" הרהר בלבו. עבר שם פקח אחד ואמר לו: "למה אתה עובד כל כך קשה? קח גפרור אחד ותצית את כל היער. כל העצים ישרפו מאליהם, שום עץ לא יחזור לצמוח, ותוכל לבנות עיר שלמה".

והרבי המשיך לנמשל: כשצריך להלחם עם מחשבות, אם תתחיל להוריד מחשבה אחת – עד שתוריד אותה, תצמוח מחשבה אחרת במקומה. הדרך היחידה היא: להבעיר אש! להגביר את אש התורה ולהבעיר אש של יראת שמים בלבך! לא להשאיר היכן שאתה נמצא, אלא לחפש דרכים להתרומם ולהתעלות".

"זאת תורת העלה" – אל לו לאדם להסתפק באותה דרגה שהוא מצוי בה. עליו להעלות את עצמו, להתרומם. והדרך להתרומם היא על ידי "זאת תורת" – לימוד תורה. כל תוספת של תורה מרוממת את האדם אל על. כל תוספת של תורה היא אש שבכחה לגבור על היצר הרע.

(רבי גואל אלקריף שליט"א, נאה דורש)

שם. מדרש פליאה: "שאלו תלמידיו את רבי יוסי בן קסמא אימתי בן דוד בא, אמר להם זאת תורת העולה" (מונא בדמשק אליעזר). מבאר הגאון רבי יוסף ליברמן שליט"א, בעל 'משנת יוסף' כך. בקריאה קדושה שפרסם מרן החפץ חיים זצוק"ל (באדר ב' תרפ"ז) הוא מעורר: "בכל תפילה ותפילה אנו מתפללים לך שישלח לנו משיח צדקנו, ושיבנה ביהמ"ק במהרה בימינו. ותכלית נרצה מבנין ביהמ"ק הוא, שיתלה לנו כבוד ד' כמו שהיה במקדש מלפנים, ושנקריב קרבנות כמו שכתוב בתורה. ועל זה אנו מתפללים בברכה מיוחדת בשמונה עשרה 'והשב את העבודה לדביר ביתך' וכו'... כללו של דבר, אין לנו שום תפילה ובקשה שהננו מתפללים על ביאת משיח צדקנו שלא תהיה בה הכוונה והעיקר שנוכל להקריב סדר הקרבנות כמו שכתוב בתורה. "והנה זה ידוע שעבודת

הנהגה שמימית ללומדי התורה!

וְאֵת כָּל הָעֵדָה הִקְהִיל אֶל פְּתַח אֹהֶל מוֹעֵד. (ח', ג') ופרש"י: "הקהל אל פתח אהל מועד" - זה אחד מן המקומות שהחזיק מועט את המרובה. הנה, כבר תמחו: מדוע הצטוו משה להקהיל את העדה אל פתח אהל מועד, ולהזדקק לנס מיוחד שהמועט החזיק את המרובה? כלום לא היה מן הראוי לכנס את כולם במקום גדול ומרווח, ואז היה מתייטר הצורך בשינוי חוקי הטבע?!

תשובה נוספת לכך נביא במאמר שלפנינו, לא לפני שנקדים לכך כדרכנו מעשה ולקחו: אברך תלמיד חכם בא ערב אחד אל ביתו של ראש ישיבת פוניבז' מרן רבי אלעזר מנחם שך זצ"ל להתיעץ עימו. הוא סיפר לראש הישיבה כי משפחתו ב"ה התרחבה לאחרונה, וסבור הוא כי הגיעה העת לחשוב על העתיד. לדבריו, הוא הורגל לרמת חיים שאיננה גבוהה, וכך הוא מצליח לשרוד את חיי היומיום בצמצום, עם המשכורת הנמוכה של רעייתו, והמלגה הדלה של הכולל. אלא שכעת נולד בנו בשעה טובה ומוצלחת, ונראה כי אין מנוס מלחשוב על הגדלת ההכנסות.

האברך סח לראש הישיבה כי אין הוא מסוגל להתנתק חלילה מלימוד התורה. התוכנית שעומדת על הפרק, היא לצאת לעבוד בשעות הלילה, בעיסוק שאמור להכניס לו משכורת נאה ומכובדת, וכך יוכל להמשיך ולהתמיד בלימוד התורה במשך כל שעות היום. מבקש הוא, אפוא, לשמוע את דעת ראש הישיבה בעניין. הרב שך, לאחר ששקל את כל הצדדים, יעץ לו שלא לממש את תוכניתו זו. "אם עתותיך בידך - מוטב שתוסיף ללמוד גם בשעות הלילה. ובאשר לפרנסה - הקב"ה כבר ידאג לך", אמר לו. האברך נטה לקבל את דברי ראש הישיבה, אך מאחר והדברים לא נאמרו כהוראה מחייבת - הם לא הוחלטו אצלו באופן חד משמעי. וכעבור תקופה קצרה מצא את עצמו אותו אברך עוסק בשעות הלילה בעבודה מהצד.

חלפו להם מספר חודשים. יום אחד פגש הרב שך את מיועדו, וביקש לשמוע ממנו כיצד השפיע עליו השינוי שעשה. ואז סיפר לו האברך דבר מדהים: "הן אמנם הכנסותי גדלו והפליא מאז שהתחלתי לעבוד בלילות, אך בסיכום המאזן החודשי, מוצא אני כי כאשר הייתי שקוע בלימוד התורה יומם ולילה - נותרתי בסוף כל חודש ביתרה גדולה יותר ממצבי כיום, זאת למרות שכאמור יש לי הכנסות גבוהות בהרבה!"

החזיר לו ראש הישיבה: "הדבר פשוט ומובן, בלי כל ספק! לאברך השקוע בלימוד, אשר תורתו אומנתו, יש הנהגה שמימית מיוחדת. כאשר הקב"ה הבטיח לדאוג לרווחתם של לומדי התורה - הרבה דרכים למקום כיצד להחיל את הברכה על המלגה המצומצמת שמקבלים בכולל. הנהגה אשר 'שומרת' על מכונת הכביסה שלא תתקלקל, ועל מוצרים נוספים שיחזיקו מעמד יותר זמן. היא סוככת על בני הבית מפני מחלות, ומסייעת לאברך שלא להוציא הוצאות מיותרות. "אבל משביקשת לצאת ממסגרת הלימוד ולהתחיל לעבוד, כעת ההנהגה כלפיך שונה. ההתייחסות אליך היא כאל יהודי עובד העמל לפרנסתו, ועל כן ברור שעל מנת שיהא סיפק בידך לכלכל את ביתך וילדיך - אין די בכמה שעות עבודה בלילה, ויש צורך להשקיע מאמצים רבים יותר כדי להגיע אל הסכום המבוקש..."

הרי לנו, כי ללומדי התורה ישנה סיעתא דשמיא מיוחדת שהמעט שבידם יספיק ברווח לכלכל את ביתם ומשפחתם.

ועל פי רעיון זה נבין, מפני מה ציוה הקב"ה להקהיל את כלל ישראל דווקא במקום כה צפוף ודחוק: שכן רצה הקדוש ברוך הוא ללמדם, שכמו שבאהל מועד - מקום השראת השכינה - מצינו שה'מועט החזיק את המרובה', כך ניתן למצוא אצל כל אדם המקדיש את חייו לעבודת ה', שדווקא ההסתפקות במועט, סופה 'להחזיק את המרובה'. לכל עובד ה' החי בצמצום ובמיעוט ממון - ישנה ברכה מיוחדת שיזכה לפרנס ביד רחבה את ביתו ומשפחתו הברוכה, זאת על אף הכנסותיו המופחתות! ('ללמדך' - ויקרא - מאוצרותיו של הרב מרדכי פרוינדליך זצ"ל שיצא לאור בימים אלו)

פינת ההלכה

לקרוא מגילת אסתר במוצאי שבת ליל פורים לפני ברוך המבדיל

בפורים תשפ"ד חל י"ד אדר להיות ביום ראשון, וידוע דעת המג"א שאסור לקרוא בשבת מפלג המנחה את המגילה הגם שבשעת הדחק בימות החול מתירים לקרוא מפלג המנחה, אבל במוצאי שבת אסור להקדים מפלג המנחה, כי יש את גזירת רבה שלא לטלטל מגילה בשבת. אולם הביא הגאון ר' גדליה הוניגסברג שליט"א בשיעור בליל שבת זכור שיש חולקים על המג"א, (דעת החתם סופר והנצי"ב ועוד שמתירים לקרוא). אולם המשנה ברורה לא כתב בענין כלום. שמעתי מהגאון ר' מנחם מנדל לובין שליט"א בשיעור בכולל בערב תענית אסתר תשפ"ד שדן בשאלה במי שהתפלל מעריב במוצאי שבת ליל פורים דפרזין ושכח לומר אתה חוננתנו וברוך על המגילה, האם יכול להתחיל לקרוא את המגילה, כי כל עוד לא אמר ברוך המבדיל לכאורה יש עליו איסור לקרוא במגילה מה שהיה אסור מפלג המנחה בגלל גזירה דרבה, וא"כ מה יעשה. והאריך בתוס' במגילה ד' ע"ב שקשור לשני התירוצים בתוס' בזה. ודנו הציבור האם שייך כאן ההיתר להפסיק לומר ברוך המבדיל לפני הקריאה כמו שהתירו לומר גביל לתורא, כמו שמצינו שבמי שברוך על דעת לאכול ונזכר שלא נתן אוכל לבהמות, שיותר לו להפסיק ולומר לתת לבהמות לאכול, שאולי גם כאן מותר להפסיק ויאמר ברוך המבדיל שזה צורך הקריאה. הגאון ר' יעקב וינפלד שליט"א אמר לי שפשוט לו שיותר לומר ברוך המבדיל כגביל לתורא. אולם סיפרתי לו מה שהראוני שמובא בכאיל תערוג על עניני חנוכה במי שבמוצאי שבת חנוכה התפלל מעריב ושכח לומר אתה חוננתנו והתחיל לברך את הברכות על הדלקת נרות חנוכה ונזכר שלא אמר אתה חוננתנו, מה יעשה, ויש שטענו שלכאורה יאמר לפני שמדליק כי זה לצורך ההדלקה, כדין גביל לתורא, וטען שזה איסור צדדי ולא נאמר בכה"ג ההיתר של גביל לתורא ששם אסרו עליו את האכילה, כל עוד לא הביא לבהמות לאכול, וכאן זה איסור צדדי שלו, אלא רק יהרהר ברוך המבדיל או ישמע מאחר. ואולי זה גם הדין במוצאי שבת בליל פורים, שזה איסור צדדי ולא נוכל להתיר לומר ברוך המבדיל בין הברכות לקריאת המגילה. והראוני שבמחצית השקל בסימן רע"א סעיף ה' מבואר שכל ההיתר של גביל לתורא זה רק להתיר איסור דאורייתא ולא להתיר איסור דרבנן. אבי מורי הגאון ר' נחום זאב קרביץ שליט"א אמר לי בשם הגאונים ר' נפתלי נוסבוים ור' צבי ברורמן שליט"א ועוד, שודאי יכול להמשיך לקרוא את המגילה הגם שלא אמר כלל ברוך המבדיל. וכן פסק הרה"ג משה שטיין שליט"א. (הרב אליעזר קרביץ שליט"א)

חידה שבועית

יש לי שתי צנייט צל הראש והאון צנייט צל הנגב. מי אני?

תשובה לחידה: חור. תשובה לחידה השבועית: ליצן, ליצן רפואי, מידת הליצנות.

מזל טוב

מרכז העיר: משפחות הרב שמואל - ברהום לנשואי הבת הנכדה גני הדר-עמישב: משפחות הרב פופוביץ לנשואי הבת הנכדה

הודעות לשמחות ניתן לשלוח עד יום שני בפקס: 037608833 או למייל a7608833@gmail.com

היחידה לתרבות חרדית
מינהל שירותי קהילה

